

Конференция за бъдещето на Европа

ОБОБЩАВАЩ ДОКЛАД НА РАБОТНАТА ГРУПА „ОБРАЗОВАНИЕ, КУЛТУРА, МЛАДЕЖ И СПОРТ“

Под председателството на Сия Маркула, председател на Европейския младежки форум

25 март 2022 г., петък, 09,00 – 11,30 ч. 14,00 – 16,00 ч.

1. Встъпителни бележки на председателя

Заседанието се проведе в хибриден формат и беше излъчено по интернет (записът е достъпен [ТУК](#) и [ТУК](#)). След като приветства участниците, председателят обясни, че целта на заседанието е да се обсъдят проектите на предложения, изготвени въз основа на препоръките на гражданските панели. Председателят предложи на заседанието да се разгледат мерките една по една.

Освен това тя обяви, че е публикуван 4-ият доклад на цифровата платформа. Подчерта новостите или акцентите в този доклад по отношение на несигурната заетост и младежката безработица, социалните и географските различия в достъпа до висше образование и до култура, „пропуск за музеите, валиден в целия ЕС“, който да отговаря на нуждите на хората с увреждания, професионализма на културните дейци, равенството между половете в спорта и по-слабо познатите спортове. Насърчи членовете на работната група да вземат предвид доклада.

2. Изказване на говорителя

Говорителят на работната група се изказа, за да представи първоначалните проекти на предложения и да обясни методологията, следвана при изготвянето им. Тя подчерта, че някои елементи се нуждаят от допълнително обсъждане, тъй като не са изрично посочени в препоръките на гражданските панели или се припокриват с елементи, разглеждани от други работни групи.

3. Представяне и обсъждане на първите проекти на предложения с оглед на представянето им на пленарното заседание на 26 март

В последвалия дебат участниците разполагаха със списък на проектите на предложения и обсъдиха всяка мярка по реда, в който е посочена в текста.

По отношение на клъстера за образованието няколко членове на работната група подчертаха понятието „европейско пространство за образование“ и необходимостта от финансиране. Бяха повдигнати следните въпроси:

- Член на работната група заяви, че принципът на равен достъп до образование и учене през целия живот, както и признаването на дипломите и професионалните умения следва изрично да се отнасят и до бежанците.

- Думата „хармонизиране“ на равнището на образование предизвика известен скептицизъм и би било препоръчително тя да бъде заменена с „координация“.
- Както е посочено в препоръката на Европейския граждански панел (ЕГП), държавите членки следва да постигнат съгласие и да приемат сертифициран минимален стандарт за образованието по основни предмети, започващи в началното училище.
- Необходимостта от подобряване на взаимното признаване на дипломите, без да се забравят професионалните умения (например в областта на околната среда и цифровите технологии). Може да се спомене и европейска рамка за чиракуването, основана на специфични модули.
- В предложенията следва да се посочи правото на обучение на работното място.
- ЕС следва да се застъпва за признаването на формалното и самостоятелното учене, например като следва примера на наградата на ЮНЕСКО за „учещ град“ и като се опира на решаващата роля, която спортните сдружения, както и културните и младежките организации могат да играят в това отношение. Въпросните организации следва да бъдат по-добре признати в този контекст.
- В рамките на развиването на ориентирано към бъдещето образование и учене през целия живот в Европа няколко членове на работната група настояха, че е необходим всеобхватен план. Някои от предложените изменения включват: допълване на гражданското образование с курсове на тема европейска история, ценности на ЕС и ролята на ЕС в света; позоваване на „НТИИМ“ (науки, технологии, инженерство, изкуства и хуманитарни дисциплини и математика), а не само на НТИМ (науки, технологии, инженерство и математика). Направени бяха и предложения за съчетаване на всички мерки, свързани с критичното мислене и цифровото образование, в рамките на една и съща мярка, като бяха направени няколко корекции: да се използва по-конкретен термин от „скептицизъм“, да се говори за „медийна грамотност“, а не за цифрово образование, да се премахне позоваването на „дезинформация“ (което би могло да се разбира като насърчаване на цензурата) и да се спомене борбата срещу тормоза и расизма.
- Що се отнася до педагогическите техники, беше отправено искане да се отстранят видеоигрите с широко участие или да се използва думата „игровизация“ вместо „видеоигри“.
- По отношение на обучението на учителите беше предложено да се спомене тяхната мобилност чрез програмата „Еразъм +“ и да се създаде платформа, предоставяща достъп до учебни материали и знания, придобити в Европа. Някои участници призоваха за това учителите да изпълняват в по-голяма степен ролята на наставници на учениците си и да бъдат по-добре запознати със социалните медии. Беше предложено също така терминът „подкрепа“ да се замени с „развиване на съществуващите програми“ или „подпомагане на системно и продължаващо качествено обучение“.
- По отношение на достъпа до интернет за всички деца и семейства, бяха направени редица предложения за преформулиране, като например добавяне на термина „широколентов достъп“ и заличаване на позоваването на пандемията, за да има мярката по-широк смисъл. Някои оратори призоваха също така обхватът на мярката да бъде разширен, така че да включва всички лица, в т.ч. за целите на трудовата заетост.
- Накрая, що се отнася до информационната платформа за обмен на знания и опит, редица участници повдигнаха идеята за включване на решения за младите хора и за преместването ѝ в клъстера за младежта. Беше предложено също така платформата да събира информация за всички съществуващи програми и налични възможности.

За клъстера за младежта участниците направиха следните коментари във връзка с всички отделни мерки:

- Що се отнася до участието и представителството на младите хора, някои от предложенията включваха: замяна на термина „континент“ с „Европейски съюз“, добавяне на „вземане на решения“ „към „демократични процеси“, въвеждане на систематична „система за оценка от гледна точка на т младежта“, за да се оцени въздействието на европейското законодателство върху младите хора (посочена в последния доклад на платформата). Идеята за понижаване на възрастта за гласуване за изборите за Европейски парламент, евентуално с формулировката на Европейския парламент и с условие за укрепване на гражданското образование и образованието относно ЕС в учебните програми, беше обсъдена задълбочено.
- Редица оратори призоваха за по-нюансирана формулировка по отношение на „посещенията с цел наблюдение“ (които никога не следва да изглеждат като даване на разрешение за използване на детски труд) посредством: ограничаване на продължителността на посещенията, евентуално премахване на позоваването на субсидии и обвързване на тези посещения с рамка за професионално ориентиране и наставничество като част от формалното образование. Допълнителните идеи включваха създаването на европейска гражданска служба с мобилност, насърчаването на двойната система за образование и разглеждането на европейската гаранция за младежта в отделна мярка.
- В контекста на съответствието на работните места и стажовете с аспекта, свързан със стандартите за качество, участниците обсъдиха възнаградението за стажовете. В рамките на работната група беше изразена подкрепа за забраната на неплатените стажове, като същевременно се обърна внимание на необходимостта да не се намаляват възможностите, предлагани на младите хора, и се посочи, че въпросът за стажовете в рамките на образованието ще трябва да бъде допълнително разгледан. Друга възможност би могло да бъде предоставянето на публична финансова подкрепа на стажантите.
- Ще е необходимо да се насърчават доброволческите дейности в техните отлики от работните места или стажовете.
- По отношение на равния достъп до социална закрила за младите хора участниците предложиха да се отиде по-далеч по отношение на достъпа до жилищно настаняване. Някои членове на работната група предложиха по-специално жилищното настаняване или достъпът до жилища на разумни цени да се превърнат в право на човека. Направено беше предложение да се предвидят конкретни мерки за защита на сираците, след като пораснат и напуснат дома за сираци.
- В контекста на предотвратяването на изтичането на мозъци беше предложено държава, която приема лице, чието образование е било осигурено с публични средства, да може да компенсира финансово страната на произход, въпреки че някои членове подчертаха риска от подкопаване на свободата на движение в ЕС. Друг оратор предложи „принудителната мобилност“ да бъде избегната чрез изравняване на заплатите в целия ЕС.
- Накрая, по отношение на насочените към младите хора мерки за управление на кризи, беше направена забележка, че сценариите не могат да бъдат подробно описани, както е посочено в препоръката на ЕГП.

За клъстера относно насърчаването на европейската идентичност ораторите повдигнаха следните въпроси:

- В заглавието на клъстера, който следва да се отнася и до многообразието, липсва думата „култура“.
- Друга идея за развиване на „култура на обмен“ би била създаването на европейски културен паспорт.

- Що се отнася до насърчаването на многоезичието, ораторите изразиха мнението, че е необходима по-нюансирана формулировка, тъй като, от една страна, изискваното ниво С1 за английски език изглежда нереалистично, а от друга, изучаването на езика на непосредствените съседи, особено в трансграничните райони, или на езика на националното малцинство в страната може да бъде също толкова важно. Редица оратори настояха за по-добра защита на малцинствените и регионалните езици, евентуално чрез обвързващ инструмент. В този контекст бяха споменати Рамковата конвенция на Съвета на Европа за защита на националните малцинства, както и предложение за създаване на агенция, посветена на защитата на тези езици.
- По отношение на възможностите за споделяне на европейската култура бяха направени различни предложения: замяна на „изграждане на тяхната обща европейска идентичност“ с „опознаване на тяхната обща европейска идентичност“, добавяне на „без граници“ след „споделяне на европейската култура“ с уточнението „по-специално в медийната област“ – тъй като винаги е изненадващо, когато достъпът до същото съдържание се изгуби веднага след преминаването на граница в рамките на ЕС. Друг оратор обаче изрази резервите си по отношение на подобно споменаване, тъй като то не би било от полза за интересите на авторите. Беше направено предложение как по-добре да се отбелязва Денят на Европа, по-специално на местно равнище.
- Накрая, в рамките на защитата на европейското културно наследство, участниците предложиха следните идеи: позоваване на целите за устойчиво развитие (ЦУР) и на Европейския зелен пакт, както и на създаване на европейски статут на хората на изкуството и специална програма, посветена на опазването на европейското културно наследство.

На последно място, беше постигнат консенсус относно създаването на четвърти клъстер, посветен на спортовете във връзка с приобщаването, образованието в областта на здравословния начин на живот (включително относно психичното здраве), подчертаването на европейската идентичност, насърчаването на култура на обмен и опазването на културното наследство (местни и регионални спортове).

В хода на дискусиата заместник-председателят на Европейската комисия Маргаритис Схинас се изказа дистанционно, като отдаде дължимото на работата на работната група, особено в областта на образованието. Той изрази подкрепата на Комисията за създаването на европейско пространство за образование, основано на обща учебна програма и обща система на дипломите, и подчерта приноса на по-добре финансираната и по-широка програма „Еразъм +“. Описа европейската култура като „съвкупност от нашето многообразие“, свързана с общи ценности като забраната на смъртното наказание и социалната сигурност, които са в основата на чувството за принадлежност към Европа. Отбеляза импулс за известно сближаване в областта на културата чрез програми като „Творческа Европа“, както и за популяризиране на европейското културно наследство чрез подпомагане на общностите и опазване на историческите обекти.

4. Заключителни бележки на председателя

Председателят закри заседанието, като благодари на участниците за плодотворността на дебата. Тя обясни, че следващите етапи от процеса ще се състоят в преформулиране на предложенията в съответствие със забележките, направени по първоначалния проект в рамките на работната група, по които тя ще постигне съгласие заедно с говорителя на работната група Марина Зеленца. Тези нови предложения ще бъдат представени на следващото заседание. Накрая тя напомни на участниците, че

въпросът за припокриващите се препоръки все още е в процес на обсъждане, и осведоми, че веднага след намирането на решение ще бъде предоставена нова информация.